

KUTSESTANDARD

Pottsepp-sell, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Pottsepp-sell, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Pottsepa peamised tööülesanded on tahkeküttesüsteemi ja selle elementide ehitamine, paigaldamine ja renoveerimine.

Tahkeküttesüsteemide alla kuuluvad nii tellistest, erinevatest plaatidest ja plokkidest, maakivist või muust materjalist tahkeküttesüsteemide müüritiskütteseadmed (ahjud, pliivid, kaminad jne) ja nendega kaasnevad süsteemid (lõõrid, korstnad jne.) kui ka tootja vastutusega valmiskütteseadmed ja korstnasüsteemid (nt kerged õhkküttekaminad, saunakerised).

Pottsepa kutsealal on kutsed kolmel tasemel:

Pottsepp-sell, tase 3;

Pottsepp, tase 4;

Pottseppmeister, tase 5.

Pottsepp-sell ehitab ja remondib tahkekütteseadmeid ja korstnasüsteeme kõrgema taseme pottsepa juhendamisel. Pottsepp-sell lähtub oma töö tegemisel standardist EVS 812-3 Ehitiste tuleohutus Osa 3: Küttesüsteemid.

A.2 Tööosad

A.2.1 Kliendiga suhtlemine ja nõustamine, tutvumine objekti võimaluste ja ehitusliku dokumentatsiooniga

1. Kliendi soovide väljaselgitamine.
2. Tutvumine ehitusliku dokumentatsiooniga.

A.2.2 Ehitatava ja/või paigaldatava küttesüsteemi kavandamine või projekteerimine

1. Hoone või ruumi soojavajaduse arvutamine.
2. Vajalike materjalide valimine ja hinnapakkumise koostamine.

A.2.3 Tahkekütteseadme ehitamine ja/või paigaldamine

1. Töökeskkonna ettevalmistamine.
2. Vundamendi ja aluspinna (põrand) ette valmistamine ja ehitamine.
3. Aluspinna (sein, vahelagi vms) ette valmistamine.
4. Tootja vastutusega kütteseadme paigaldamine eelnevalt ettevalmistatud aluspinnale.
5. Müüritiskütteseadme ehitamine.
6. Müüritiskorstna ehitamine.
7. Tootja vastutusega või eritellimusel valmistatud (v.a. müüritiskorsten) korstna paigaldamine.
8. Küttesüsteemi osade dekoratiivviimistlemine.

A.2.4 Tahkekütteseadme või -süsteemi renoveerimine või muutmine

1. Müüritud küttesüsteemi või selle osade renoveerimine või muutmine.
2. Tootja vastutusega küttesüsteemi või selle osade renoveerimine või muutmine.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Pottsepa töö toimub paindliku töögraafiku alusel. Sõltuvalt tööandja või kliendiga sõlmitud kokkulepetest, töö mahust või muudest töökorralduse eripäradest võib töö toimuda ka puhkepäevadel, pühade ajal või öhtuti.

Töö rütm võib sõltuvalt tellimuse mahust ja iseloomust olla kiire ja pingeline.

Pottsepatöö on raske ja nõuab füüsilist pingutust. Sageli tuleb tõsta raskeid ehitusmaterjale, töötada sundasendis või ronida ajutistel tellingutel ja konstruktsioonidel. Töö toimub nii siseruumides kui ka õues, erinevatel kõrgustel ja muutuvates keskkonnatingimustes.

Pottsepa töökeskkonnaga on seotud kõrgendatud vigastuste tekkimise risk, mistõttu ta peab järgima tööeeskirju, tervisekaitse- ja ohutusnõudeid. Riskiteguriteks on ka tolm, õhus lenduvad keemilised ühendid, müra, temperatuuri kõikumised ja tuuletõmbus ning seetõttu on kohustuslik kasutada kaitseriietust ja -vahendeid.

A.4 Töövahendid

Pottsepa peamised töövahendid on mitmesugused käsitööriistad (kellud, müürihaamid jne.), mõõteriistad (mõõdulindid, loodid, nivelliirid jne), elektrilised seadmed (lõikurid, segumasinad jne), tõsteseadmed ja -vahendid (tõstukid jne), märkimisvahendid.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Pottsepa töö eeldab korreksust, täpsust, rutiinialuvust, õppimis- ja keskendumisvõimet. Töö tegemiseks on vajalikud hea koordineerimine, füüsiline vastupidavus ja kõrgusetaluvus.

Pottsepa kutsealal töötavad inimesed peaksid olema hea stressitaluvusega, ladusad suhtlejad ja kohusetundlikud. Töö tegemisel tulevad kasuks ruumiline kujutlusvõime ja ilumeel.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Pottsepad omandavad oma kutsealased oskused praktilise tööga ning erialaste täiendkoolituste kaudu.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Pottsepp, kaminameister, ahjumeister, korstnapaigaldaja, korstna renoveerija.

A.8 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks

Tuleohutusseadus, § 9 , lg 1 - Tahkekütusel töötava ahju, kamina, pliidi või muu tahkekütusel töötava kütteseadme (edaspidi ahi, kamin või pliit) ning korstna ja ühenduslõõri võib majandustegevusena ehitada või paigaldada pottsepp, kellel on pottsepa kutsetunnistus.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Pottsepp-sell, tase 3 kutsestandard koosneb neljast kohustuslikust (B.2.1.-2.4) ja viiest kutset läbivast kompetentsist (B.2.5. – B.2.9). Kutse saamiseks tuleb taotlejal tõendada kõik standardis kirjeldatud kompetentsid (B.2.1 – 2.9).

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Kliendiga suhtlemine ja nõustamine, tutvumine objekti võimaluste ja dokumentatsiooniga	EKR tase 3
Tegevusnäitajad:	
1. Selgitab välja töö tegemiseks vajalikud töökorralduslikud soovid.	
2. Tutvub juhendaja esitatud tööjoonistega.	
Teadmised:	
a) baasteadmised klienditeenindusest;	
b) tööjooniste lugemine;	
c) küttesüsteemide ja -seadmete ehitamist/paigaldamist reguleeriv seadusandlus ja kehtestatud nõuded.	

B.2.2 Ehitatava ja/või paigaldatava küttesüsteemi kavandamine või projekteerimine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Arvutab kõrgema taseme pottsepa juhendamisel välja hoone või hoone osa ligikaudse soojavajaduse, lähtudes hoone ja/või ruumi kasutamise ja asukoha eripärast. Arvutab vahetust tööülesandest lähtudes välja tööks vajaminevate materjalide mahud. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> ligikaudse soojavajaduse arvutamise alused; enamlevinud ehitusmaterjalid; pottsepatöödel kasutatavad ehitusmaterjalid, nende omadused ja kasutusala. 	
B.2.3 Tahkekütteseadme ehitamine ja/või paigaldamine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Valmistab endale oma tööloigu piires ette nõuetekohase töökohta: paigaldab kõrgema taseme pottsepa juhendamisel töölava ning lähtuvalt objekti eripärast ehitab tööohutusnõudeid ja paigaldusjuhendeid järgides ka vajalikud tõusuteed, redelid ja piirded. Valmistab vastavalt etteantud tööülesandele ette vajalikud tööriistad ja -vahendid, materjalid ja lisatarvikud. Ladustab vastavalt etteantud tööülesandele vajalikud elemendid ja detailid, tagades materjalide kvaliteedi säilimise. Veendub isikukaitsevahendite olemasolus. Kaevab etteantud kõrgusmäärgini kaeviku ning teeb tööjoonisest lähtuvalt liiv- ja/või killustikaluse. Ehitab raketise ja teeb kohtbetoneerimistöid koos vajaliku armeerimisega. Paigaldab kõrgema taseme pottsepa juhendamisel hüdro- ja termoisolatsiooni. Kütteseadmest sõltuvalt paigaldab kõrgema taseme pottsepa juhendamisel põlevmaterjalist aluspinnale (põrandale) nõuetekohase (EVS 812-3) tulekindla aluse. Paigaldab vastavalt etteantud märgistusele vajalikud kinnitusdetailid või kandurid. Paigaldab kõrgema taseme pottsepa juhendamisel tootja vastutusega kütteseadme, lähtudes seadme tootja poolt koostatud kasutusjuhendist ja kehtivatest tuleohutusnõuetest. Ehitab kõrgema taseme pottsepa juhendamisel ja vastavalt etteantud tööjoonisele müüritisküttekolde. Ehitab kõrgema taseme pottsepa juhendamisel, vastavalt etteantud tööjoonisele ja kehtivatele tuleohutusnõuetele korstna ja ühenduslõõri. Paigaldab kõrgema taseme pottsepa juhendamisel ja vastavalt etteantud tööjoonisele, seadme tootja poolt koostatud paigaldusjuhendile ja kehtivatele tuleohutusnõuetele korstna ja ühenduslõõri. Viimistleb juhendamisel ja vastavalt etteantud tööjoonisele kütteseadme. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> pottsepatöödel kasutatavad ehitusmaterjalid, nende omadused ja kasutusala; isikukaitsevahendid ja ohutustehnika nõuded; pottsepatöödel kasutatavad mehaanilised ja elektrilised tööriistad ja muud abivahendid; tööjoonised, tingmärgid; küttesüsteemid ja nende osad; pottsepatöödega seonduvad tuleohutusnõuded. 	
B.2.4 Tahkekütteseadme või -süsteemi renoveerimine või muutmine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> Teeb juhendamisel ja vastavalt etteantud tööülesandele küttesüsteemile või selle osadele renoveerimistöid, järgides kehtivaid tuleohutusnõudeid ning head ehitustava. Teeb juhendamisel ja vastavalt etteantud tööülesandele tootja vastutusega küttesüsteemidele või -seadmetele renoveerimistöid, järgides kehtivaid tuleohutusnõudeid ning head ehitustava. 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> pottsepatöödel kasutatavad ehitusmaterjalid, nende omadused ja kasutusala; isikukaitsevahendite kasutamine, ohutustehnikanõuded; pottsepatöödel kasutatavad mehaanilised ja elektrilised tööriistad ja muud abivahendid; tööjooniste lugemine; küttesüsteemid ja nende osad; pottsepatöödega seonduvad tuleohutusnõuded. 	
<p>Hindamismeetod(id): Kirjalik teadmiste test ja praktiline töö ja kutsealane vestlus</p>	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.5 Suhtlemisoskus ja klienditeenindus	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loob head suhted klientidega. On võimeline kohandama oma suhtlemisstiili erinevate olukordade ja inimestega. 2. Järgib hea klienditeeninduse põhimõtteid erivajaduste ja erineva kultuuritaustaga klientidega suhtlemisel, pidades silmas ettevõtte väärtushoiakuid nii kõnes, kirjas kui ka tegudes. 3. Väljendab oma välimusega (korrektne tööriietus jne) lugupidavat suhtumist klientidesse. 4. Järgib kliendiga suhtlemisel konfidentsiaalsuse põhimõtteid, ei avalda kliendiga seotud infot kolmandatele osapooltele. 5. Suhtub kliendi varasse ja elukeskkonda lugupidavalt ja hoolivalt. 6. Suhtub mõistvalt kriitikasse ja õpib sellest. 	
B.2.6 Kutse-eeetika põhimõtete järgimine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Juhindub oma tegevuses pottseppade heade tavade koodeksist ja tunneb töökultuuri. 2. Peab kinni kokkulepitud ajakavast, tähtaegadest ja etappidest. 3. Osutab teenust, mis vastab kokkulepitud tingimustele ning järgib seejuures asjassepuutuvaid õigusakte, standardeid, tööeeskirju, juhiseid ja protseduure. 4. Võtab vastutuse oma käitumise ja selle tagajärgede eest. 	
B.2.7 Tegevuste planeerimine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planeerib oma tegevusi ja püstitab konkreetsed tööeesmärgid. Kasutab aega efektiivselt, planeerib ja organiseerib ressursside kasutamist ja arvestab võimalike muutustega. 	
B.2.8 Enesearendamine/elukestva õppe protsessis osalemine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab tööülesannete lahendamiseks oma valdkonna-spetsiifilisi teadmisi ja arendab oma kompetentse läbi pideva kutsealase täiendamise, kasutades pakutavaid arengu- ja koolitusvõimalusi. 2. Tunnustab uusi ideid ja arengusuundi. 3. Analüüsib ennast ja oma tööd ja planeerib selle põhjal elukestva õppe protsessist lähtuva enesearendamise. 	
B.2.9 Keskkonnahoidliku tööstiili hoidmine	EKR tase 3
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. On vastutustundlik ümbritseva keskkonna suhtes. 2. Mõistab energia- ja materjaliressursside säästmise võimalusi ja vajalikkust. 3. Arvestab oma tegevuses töö- ja ümbritseva keskkonna riskidega, kasutab ohutuse tagamiseks ohutustehnilisi ja isikukaitsevahendeid ning tagab nende korrasoleku. <p>Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	22-13022019-3.1/5k

2. Kutsestandardi koostajad	Andrus Schults, OÜ Raidkivi Annes Andresson, MTÜ Eesti Pottsepad Koit Koppel, MTÜ Eesti Korstnapühkijate Koda Mati Jürgenson, OÜ Ahjusepad Mati Malm, OÜ Kodusoe Grupp Pepe Sussen, OÜ Potipoiss Raido Jalas, Päästeamet Raivo Koppel, OÜ Ahjumaailm Sigrid Ester Tani, MTÜ Eesti Pottsepad Urmas Danil, OÜ Schiedel Moodulkorstnad Paul Pääso, MTÜ Eesti Pottsepad
3. Kutsestandardi kinnitaja	Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	20
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	13.02.2019
6. Kutsestandard kehtib kuni	31.12.2019
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikatorile (ISCO 08)	7314 Savi- ja portselanimeistrid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	chimney repairer
Inglise keeles	Oven-builder, level 3
C.3 Lisad	
Lisa 1 Kasutatud mõisted	